

Indexy cien dodávok tovarov a služieb do poľnohospodárstva

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Miletičova 3, 824 67 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Andrea Veselská
1.4 Odbor	Odbor cenových štatistik
1.5 Telefón	+421 2 50236 341; +421 2 50236 339
1.6 E-mail	info@statistics.sk
2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	05.05.2022
3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
<p>Indexy cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva merajú vývoj priemerných cien v poľnohospodárstve.</p> <p>Výsledky zisťovania sa využívajú na výpočet priemerných cien a cenových indexov dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva, na hodnotenie vývoja cenovej úrovne výrobcov poľnohospodárskej produkcie, na prepočty hodnotových ukazovateľov do stálych cien (odvetvová štatistika a poľnohospodárske účty) a pre medzinárodné štatistiky.</p> <p>Ceny sa sledujú bez DPH a spotrebných daní.</p>	
3.2 Klasifikačný systém	
<p>- Štatistická klasifikácia produktov podľa činností - SK CPA 2015 - AGROPROD - Zoznam vybraných výrobkov a služieb v pôdohospodárstve</p>	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
<p>Zahrnuté aktivity: Podniky s hlavnou činnosťou v sekcii A SK NACE Rev.2 Činnosť (6-miestna NACE), zamestnanosť (20+ zamestnancov). Zahrnuté triedy veľkosti: Nepoužívajú sa žiadne prahové hodnoty veľkosti.</p>	
3.4 Štatistické pojmy a definície	
<p>Index cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva zahŕňa:</p> <p>1. Cenové indexy získané priamym zisťovaním - zo spracovania výkazov Ceny Poľ D 1 - 04. Na výkazoch sa sledujú ceny asi 101 reprezentantov z 26 podskupín výrobkov podľa</p>	

AGROPROD - Zoznamu vybraných výrobkov a služieb v pôdohospodárstve, ktoré sú z hľadiska poľnohospodárskej výroby významné (ceny dodávok osív, sadby, krmív, agrochemikálií, hnojív a zlepšovadiel pôdy a ceny vybraných služieb pre poľnohospodárstvo - agrochemických, veterinárnych a plemenárskych),

2. Cenové indexy vybraných skupín, príp. tried Štatistickej klasifikácie produktov podľa činností (SK CPA 2015) prevzaté z indexu cien priemyselných výrobcov, spotrebiteľských cien a indexu cien stavebných prác.

Ceny sa zisťujú za vybrané dodávky výrobkov a služieb do poľnohospodárstva fakturované v období 75 dní referenčného štvrťroka.

3.5 Štatistická jednotka

Právnické osoby a fyzické osoby, bez ohľadu na počet zamestnancov, ktoré sú vedené v registri organizácií ŠÚ SR, s hlavnou činnosťou podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností ustanovenej osobitným predpisom: ¹⁾

01 – Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace

03 – Rybolov a akvakultúra

¹⁾ Vyhláška ŠÚ SR č. 306/2007 Z.z., ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia ekonomických činností.

3.6 Cieľová populácia

Vzorka približne 499 vybraných poľnohospodárskych výrobcov bez ohľadu na formu vlastníctva (organizácie družstevné, štátne i súkromníci).

3.7 Geografické pokrytie

Prieskum sa vzťahuje na všetky regióny Slovenskej republiky.

3.8 Časové pokrytie

2013 – 2019 — prepočítané časové rady

3.9 Bázické obdobie

Priemer roka 2015 = 100 je implementované od 1.Q. 2018

4 Merná jednotka

Euro

5 Referenčné obdobie

Štvrťrok

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Právo na zber údajov vo všeobecnosti stanovuje zákon Slovenskej národnej rady č. 540/2001 Z. z. O štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

Povinnosť poskytovať údaje je upravená Vyhláškou ŠÚ SR č. 250/2017 Z.z. a jej ustanoveniach (Program štátnych štatistických zisťovaní), ktorý je stanovený na obdobie 2018 - 2020.

6.2 Spoločné využívanie údajov

Požadované údaje sa posielajú do Eurostatu od roku 2003.

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Dôvernosť štatistických údajov upravuje zákon č. 540/2001 Z. z. O štátnej štatistike v znení neskorších predpisov, § 30.

Pokyny a usmernenia sú uvedené v internej smernici SME - 1/2015 - Smernica o ochrane dôverných údajov, doplnená Metodickým usmernením MET-4/2019. Smernica obsahuje všeobecné otázky týkajúce sa dôvernosti. Metodické usmernenie sa zameriava na konkrétne metódy a hodnoty parametrov, ktoré sa používajú vo fáze utajenia jednotlivých výsledkov štatistických zisťovaní a dátových súborov.

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

V prípade indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva aplikujeme pravidlo primárnej dôvernosti: je chránená dátová bunka pre menej ako 3 podniky. Uplatňuje sa aj sekundárna dôvernosť.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia poskytuje presné dátumy zverejnenia pre nadchádzajúce štyri mesiace vopred. Kalendár je aktualizovaný mesačne. Zahŕňa hlavné ekonomické a sociálne ukazovatele, ktoré sú v súčasnosti stanovené v rámci nariadení EÚ a špeciálneho štandardu MMF, ktoré definujú aj normy včasnosti.

V kalendári prvého zverejnenia sa berú do úvahy dátumy vydania, ktoré definuje Eurostat.

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

V prípade indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva sa nezverejňujú

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

Politika šírenia štatistických informácií

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/policy/>

Princípy zverejňovania a poskytovania štatistických informácií

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/principles/>

9 Periodicita zverejňovania

Štvrťročne

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

V prípade indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva sa nezverejňujú

10.2 Publikácie

Indexy cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva sa publikujú len v databáze DATACUBE

10.3 On-line databázy

DATACUBE

<http://datacube.statistics.sk/>

10.4 Prístup k mikroúdajom

Mikroúdaje nie sú šírené.

10.5 Iné

10.6 Dokumentácia o metodike

Metadáta pre vybrané ukazovatele sa šíria v štruktúre SDDS. Šírenie metaúdajov pre iné ukazovatele bude riešené implementáciou Metodického smernice pre prípravu harmonizovaných metadát.

Metadáta štatistických výstupov sú dostupné nezávisle od publikácií v elektronickej forme. Aktualizáciu metaúdajov vykonávajú osoby zodpovedné za príslušnú tému po zmene metodiky. Metadáta sú aktualizované vo verejných databázach podľa metodických smerníc pre databázu DATACUBE. Aktualizácia metaúdajov šírených v databázach, ako aj metaúdajov na portáli sa vykonáva podľa ročných časových tabuliek aktualizácie.

Relevantnými dokumentmi sú Pravidlá a zásady tvorby a aktualizácie databázy DATACUBE.

- formuláre štatistických výkazov v národnej verzii vrátane metodických poznámok;

Vzory štatistických formulárov

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/metadata/surveys/>

- metodické listy (podrobné popisy štatistických ukazovateľov) v národnej verzii.

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/macroeconomic/prices/metadata/>

10.7 Dokumentácia o kvalite

Interná dokumentácia ŠÚ SR k zabezpečeniu kvality štatistických výstupov:

- Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie MET-3/2012

- Metodický pokyn - Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov MET-2/2012

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

ŠÚ SR má zavedený systém manažérstva kvality. Príručka kvality obsahuje opis systému manažérstva kvality a naplnenie požiadaviek normy ISO 9001. Uplatnenie príručky v praxi zabezpečuje, že všetky činnosti, ktoré majú vplyv na kvalitu vytváraných produktov sú plánované, riadené, preskúvané, vyhodnocované a splňajú požiadavky akceptované v objednávke.

Príručka kvality je k dispozícii na adrese:

https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/9ca43aa4-bfaf-4101-9dae-5263aa834df7/Prirucka_kvality.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mu8R9IM&CVID=mu8R9IM

11.2 Hodnotenie kvality

Kvalita štatistiky indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva je veľmi dobrá. Pokrytie, referenčné obdobie, zber údajov, kontrola a spracovanie údajov sa riadia metodikou Eurostatu.

Hlavné silné stránky štatistiky cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva:

- Zisťovanie je výberové.
 - Metodika je v súlade s metodikou Handbooku pre poľnohospodársku cenovú štatistiku a harmonizovaným zberom údajov Eurostatu.
 - Umožňuje plnenie povinností SR na základe gentlemenskej dohody.
 - Proces zberu údajov sa zabezpečuje v rámci integrovaného štatistického informačného systému, v ktorom sú zabudované kontroly pre zber údajov ktoré zabezpečujú kvalitu výstupných informácií.
- K hodnoteniu kvality sú v systéme k dispozícii štatistiky o návratnosti vyplnených dotazníkov, počte chybných dotazníkov, počte urgencií atď.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Konzultácie s užívateľmi vyžaduje štatistický zákon, ktorý kladie dôraz na spoluprácu s inými organizáciami (ministerstvami a inými štátnymi organizáciami) pri príprave Programu štátnych štatistických zisťovaní.

Kľúčoví užívatelia jednotlivých štatistických produktov sú uvedení v marketingovom pláne:

- medzinárodné organizácie - Eurostat; národné inštitúcie - ministerstvá, podniky, výskumní pracovníci a študenti, interní a externí používatelia.

12.2 Spokojnosť používateľov

Spokojnosť používateľov je sledovaná prostredníctvom „Prieskumu spokojnosti užívateľov s produktami a službami ŠÚ SR“, ktorý sa pravidelne vykonáva s dvojročnou periodicitou. Vyhodnotenie prieskumu spokojnosti užívateľov zahŕňa aj mieru spokojnosti (celkovo a pre špecifikované oblasti, ako aj skupiny produktov) a predkladá sa spolu so závermi a návrhmi na zlepšenie na stretnutia vrcholového manažmentu na schválenie.

Výsledok prieskumu spokojnosti v roku 2017 je uvedená na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/marketing/survey.of.satisfaction>

12.3 Úplnosť štatistických informácií

Rozsah zisťovania indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva z hľadiska klasifikačných kódov ktoré vyžaduje Eurostat je splnený na 100%.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Celková presnosť štatistiky indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva je veľmi dobrá. ŠÚ SR vynakladá veľké úsilie, aby zabránil výskytu chýb v údajoch a vykonáva dôsledné overovanie údajov na zistenie chýb.

Väčšina chýb je priamo konzultovaná na pracoviskách so spravodajskými jednotkami.

13.2 Výberové chyby

Koeficient variácie sa nepočíta

13.3 Nevýberové chyby

K predchádzaniu nevýberovým chybám, t. zn. chybám v procese zberu a spracovania ŠÚ SR má v integrovanom štatistickom informačnom systéme (IŠIS) zabudované logické a dátové kontroly na úrovni mikroúdajov aj na úrovni agregovaných údajov, ktoré sa vykonávajú počas zberu a spracovania údajov.

Samotný elektronický dotazník poskytuje mnohé aritmetické a logické kontroly medzi premennými, ktoré rozlišujeme na závažné a informatívne. V prípade výskytu závažných chýb vo formulári tento nie je akceptovaný a na základe konzultácie so spravodajskou jednotkou sa opraví tak, aby bol správny a vstúpil do spracovania. Pomocou týchto nástrojov sa snažíme minimalizovať chyby už v samotnom zbere a následne počas spracovania údajov.

Položkové neodpovede sa nevyskytujú, vyplnenie relevantných položiek je zabezpečené zabudovanými automatickými kontrolami počas zberu údajov.

Ak cena nie je počas zberného štvrťroka k dispozícii, v tomto prípade sa imputácia chýbajúcej ceny robí na základe cenového vývoja (priemerný rast - pokles) z najbližšej agregácie.

14 Včasnosť a dochvilnosť

14.1 Včasnosť

Údaje sa šíria T + 45 dní po referenčnom štvrťroku Eurostatu a na národnej úrovni T + 28.

14.2 Dochvilnosť

Všetky lehoty sú dodržiavané.

15 Porovnatelnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnatelnosť

Štatistika indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva sa zostavuje za celé územie SR.

15.2 Porovnatel'nosť v čase

Porovnateľné časové rady pre ceny dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva sú k dispozícii od roku 2013.

15.3 Prierezová koherentnosť

Vykonáva sa nasledujúca analýza porovnávania údajov:

- 1) organizujú sa pravidelné stretnutia s expertmi národných a poľnohospodárskych účtov;
- 2) trendy v údajoch sa porovnávajú s poľnohospodárskymi účtami.

Analýza ukazuje veľmi dobrú úroveň súladu v prípade vyčerpávaných častí populácie. Niektoré rozdiely sa objavujú pri porovnávaní údajov z mesačných, štvrtročných a ročných vzoriek, ktoré sú predmetom ďalšej podrobnej analýzy údajov.

15.4 Vnútoraná koherentnosť

Nevyskytujú sa žiadne odchýlky, štatistické výstupy sú vnútorne konzistentné.

16 Náklady a záťaž respondentov

V septembri 2019 bolo realizované meranie nákladového zaťaženia. V prípade indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva sú k dispozícii tieto výsledky:

- Náklady v hodinách za rok 2018:

Celkový čas: 3 348 hod.

Počet spravodajských jednotiek: 1976

Priemerný čas vyplnenia formulára: 102 min.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Politika revízií upravuje základné pravidlá a všeobecné postupy, pomocou ktorých sú predbežne zostavené údaje neskôr revidované, ako aj uplatňované v revíziách z iných dôvodov.

Politika a kalendár revízií je k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/revisions>

17.2 Revízia údajov v praxi

Údaje sú považované pri prvom zverejnení za definitívne a zvyčajne nie sú predmetom revízie.

V prípade akejkolvek revízie (aj za predchádzajúce roky) je v databázach a v relevantných publikáciách ŠÚ SR umiestnená poznámka upozorňujúca, že údaje boli revidované. Zmeny v metodike sú oznamované po ich zavedení formou metodických vysvetliviek alebo poznámok k publikovaným údajom.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Štatistika indexov cien dodávok výrobkov a služieb do poľnohospodárstva sa zostavuje na základe zisťovania Ceny Poľ D 1 - 04 – Štvrťročný výkaz o cenách dodávok vybraných výrobkov a služieb do poľnohospodárstva.

18.2 Periodicita zberu údajov

Údaje sú zisťované štvrťročne

18.3 Zber údajov

Elektronický zber údajov umožňujúci spravodajským jednotkám online vyplňanie štatistických formulárov v integrovanom štatistickom informačnom systéme ŠÚ SR.

Od 1.1.2016 vznikla spravodajským jednotkám (právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom) povinnosť elektronicky predkladať štatistické výkazy v zmysle novely zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení zákona č. 326/2014 Z. z., ktorá obsahuje nové pravidlá predkladania štatistických výkazov.

Návratnosť výkazov Ceny Poľ D 1 — 04 je 100 %.

18.4 Validácia údajov

Validácia údajov je zabudovaná v integrovanom štatistickom informačnom systéme ŠÚ SR. Pri zbere údajov sa rozlišujú nasledovné kontroly:

1- formálne kontroly realizované automaticky v procese zberu údajov;

2- neformálne kontroly, ktorých účelom je kontrola komplexnosti a vzťahov medzi premennými.

Z pohľadu závažnosti chýb sa rozlišujú:

I - infomatívne chyby – poskytujú dodatočné informácie, ktoré sú potrebné pre proces kontroly a korekcie údajov. Poskytujú informáciu o prípadných prekročeníach stanovených hraníc, o čiastkovej neodpovedi atď.

Z - závažné chyby – poukazujúce na konkrétne chyby, ktoré musia byť opravené alebo odôvodnené spravodajskou jednotkou. Tieto chyby sú pracovníkmi ŠÚ SR vykonzultované so spravodajskou jednotkou a opravené.

Údaje sú validované odborníkmi pred šírením údajov pomocou Gesmes.

18.5 Spôsob spracovania údajov

Neodpovedanie sa rieši imputáciou údajov zo zisťovania z predchádzajúceho štvrťroka.

Imputácia chýbajúcej ceny vykoná na základe cenového vývoja - priemerný rast alebo pokles.

Ako náhrada sa vyberie výrobok s podobnými charakteristikami kvality a predajnými podmienkami.

Pred revíziou váh sa môžu zameniť nové výrobky v rámci podkategórií, kategórií a tried.

Typ indexu:

Používa sa modifikovaný Laspeyresov vzorec. Indexy cenových reprezentantov sú agregované na indexy vyššej úrovne s použitím modifikovaného Laspeyresovho vzorca a váh z roku 2015. Systém váh bol vypočítaný na základe štruktúry výdavkov na nákup výrobkov a služieb spotrebovávaných na poľnohospodársku produkciu v roku 2015.

18.6 Úprava údajov

Index nie je sezónne upravený.

19 Poznámka

